

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Oprichting biomineralenfabriek in Roosendaal

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

22 december 2016 / projectnummer: 3154

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

Biomaterialen B.V. wil aan de Potendreef te Roosendaal een installatie oprichten voor de productie van organische mestkorrels uit varkensmest. Bij de productie van de mestkorrels gaat Biomaterialen gebruik maken van de restwarmte van de naastgelegen afvalverbrandingsinstallatie van SUEZ. De installatie zal 150.000 ton dikke fractie varkensmest per jaar gaan verwerken en is op basis daarvan m.e.r.-beoordelingsplichtig. Het college van burgemeester en wethouders van Roosendaal heeft op basis van een raadsbesluit besloten een Milieueffectrapport¹ op te laten stellen en dat te betrekken bij de besluitvorming. In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie')² zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

Oordeel over het MER

In de discussie over het voornemen met de omgeving zijn de onderwerpen gezondheid, geur en luchtkwaliteit belangrijk. Het MER beschrijft deze aspecten en stelt dat de activiteit van Biomaterialen een geringe toename van geur en luchtverontreiniging in de omgeving veroorzaakt. Het MER geeft ook aan dat ervaring met een dergelijke activiteit als het gaat om schaal (omvang), type mest en productieproces beperkt is. Daarom is er sprake van onzekerheid met betrekking tot de emissies en effecten die zullen optreden. Het MER concludeert dat klachten en hinder van geur vanuit de omgeving niet volledig zijn uit te sluiten.

De Commissie heeft bij haar oordeel ook het gezondheidsadvies van de GGD betrokken. De Commissie deelt de conclusies uit dit advies dat het voornemen vanuit gezondheidskundig perspectief acceptabel is, daarbij moeten wel de nodige maatregelen worden getroffen en aanbevelingen van de GGD worden opgevolgd. De Commissie maakt het voorbehoud dat haar oordeel kan wijzigen als de nadere onderbouwing van de emissies leiden tot andere (hogere) emissies dan nu in het MER zijn gehanteerd.

Onzekerheden in de effectbepaling

Om een betrouwbaar beeld te kunnen krijgen van de onzekerheden in de effecten op leefomgeving is het nodig de invoergegevens waarmee de emissieberekeningen zijn uitgevoerd goed te onderbouwen. Deze onderbouwing ontbreekt deels in het MER en is bovendien op onderdelen niet navolgbaar. Een integrale massa- en waterbalans van het productieproces ontbreekt en de gehanteerde stikstofbalans bevat onduidelijkheden. Consequentie hiervan is dat de emissies van stikstof, lucht en geur en daarmee samenhangend de effecten op natuur en gezondheid mogelijk worden onderschat.

De Commissie concludeert daarom dat informatie in het MER ontbreekt. Daardoor kan het milieubelang niet volwaardig worden meegewogen bij het besluit over de omgevingsvergunning.

¹ Daarnaast heeft de gemeenteraad ook aangegeven dat de GGD om advies moet worden gevraagd en dat ook dit advies moet worden betrokken bij de besluitvorming over de omgevingsvergunning.

² De samenstelling en werkwijze van de werkgroep van de Commissie m.e.r. en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, via de link [3154](#) of door dit nummer op www.commissiomer.nl in te vullen in het zoekvak.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER de integrale massabalansen en de onderbouwing van de invoergegevens van de emissieberekeningen uit te werken. Geef op basis daarvan aan wat de bandbreedte en onzekerheden zijn van de gehanteerde emissies en geef aan wat dit betekent voor de effecten op natuur en leefomgeving. Geef aan of dit leidt tot bijstellen van de effectbeschrijving uit het MER. En zo ja, of additionele mitigerende maatregelen dan noodzakelijk zijn om het initiatief mogelijk te maken. Werk deze maatregelen en de effectiviteit ervan uit in de aanvulling.

Monitoringssysteem

De nadere onderbouwing van de emissies en effecten zal een deel van de onzekerheden wegnemen, maar er zal altijd een onzekerheidsmarge van mogelijke effecten blijven. Vanwege deze onzekerheden adviseert de Commissie een monitoringssysteem op te zetten. Dit systeem meet de emissies, berekent de effecten op de leefomgeving en registreert de klachten vanuit de omgeving over geurhinder en gezondheid op het moment dat de installatie operationeel is. De uitkomsten van de emissieberekeningen, de effectbeschrijving en de eventueel te nemen additionele mitigerende maatregelen kunnen als uitgangspunt voor een dergelijk monitoringssysteem worden gehanteerd.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER een monitoringssysteem uit te werken en daarbij ook aan te geven welke maatregelen (achter de hand) mogelijk zijn om bij tegenvallende resultaten te kunnen bijsturen.

De Commissie geeft in overweging om de aanvullende informatie te verwerken in een nieuwe versie van het milieueffectrapport. Maak daarbij consistent gebruik van de nieuwe aanvullende informatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe, zij gaat daarbij in op de onderbouwing van de effecten op leefomgeving, gezondheid en natuur en het opstellen van een monitoringssysteem.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Onderbouwing emissies en effecten

De effecten op lucht, geur en gezondheid worden in het MER beoordeeld als enigszins negatief. Voor natuur wordt beoordeeld dat er geen negatieve effecten zijn te verwachten als gevolg van stikstofdepositie. Het MER geeft aan dat de risico's op gezondheidseffecten door het treffen van maatregelen en opvolgen van de adviezen van de GGD tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt. De berekening van de milieubelasting geeft aan dat de effecten binnen de wettelijke grenswaarden en normen voor lucht en geur blijven.

De Commissie wijst erop dat, gezien de maatschappelijke discussie rond dit voornemen, een toets aan wet- en regelgeving niet afdoende is. Het MER dient inzicht te geven in de toename en aard van de effecten op de leefomgeving en gezondheid, ook onder de wettelijke grenswaarden en normen. De Commissie constateert dat het MER onvoldoende duidelijk maakt van

welke informatie de gehanteerde emissies en daarmee de effecten op lucht, geur, natuur en gezondheid zijn gebaseerd. Het MER geeft nog onvoldoende onderbouwing van de inputgegevens voor de bepaling van de emissies. Onvoldoende inzichtelijk is wat de herkomst en milieubelasting is van de aangevoerde mest, welke concentraties verontreinigingen en geur in de afgezogen lucht aanwezig zijn en welke verwachte rendementen het voorgestelde luchtbehandelingssysteem heeft. Het is onduidelijk op basis van welke praktijkervaringen de geclaimde rendementen van de luchtbehandeling zijn gebaseerd en hoe deze zijn gerelateerd aan het initiatief van Biomineralen. Daarmee is onvoldoende inzicht in de bandbreedte en de worst case van de milieueffecten.

De Commissie heeft van de initiatiefnemer achtergrondinformatie (waar in het MER naar wordt verwezen) ontvangen en betrokken bij de toetsing van het MER. Zij concludeert dat de aangeleverde achtergrondrapporten, de integrale massa- en waterbalans en stikstofbalans en de verwachte rendementen van de installaties, niet zondermeer representatief zijn voor het initiatief. De gehanteerde uitgangspunten voor de stikstofdepositie berekeningen stemmen niet overeen met de garantiewaarden van de leverancier. Dit wordt hierna specifiek toegelicht.

Achtergronddata

Het aangeleverde meetrapport gaat over de thermische droging van digestaat. Onduidelijk is of de milieueffecten van de droging van digestaat vergelijkbaar zijn met de droging van onvergiste dikke fractie varkensmest, zoals Biomineralen die gaat verwerken. Het digestaat heeft naar verwachting een andere concentratie stikstof en geurcomponenten en daarmee een ander emissiepatroon dan de niet-vergiste mest zoals bij Biomineralen aangeleverd. Tot slot is bij de beschreven installatie uitsluitend sprake van mestdroging en niet van het korrelen van mest.

De Commissie concludeert dat de emissiedata uit het meetrapport niet zonder meer representatief zijn voor Biomineralen.

Stikstofemissies en depositieberekeningen

De aangeleverde stikstofbalans geeft een goed inzicht. De gehanteerde verwijderingsrendementen zijn gebaseerd op de 'regeling ammoniak veehouderij'. Daarop wordt het uitgangspunt van 2,6 mg NH₃/m³ voor de stikstofdepositie berekening gebaseerd. De garantiewaarde die de leverancier afgeeft ligt echter op 10 mg NH₃/m³ (bijna vier keer zo hoog). Beide getallen worden in tabel 4.2.1. van de Passende beoordeling als uitgangspunt genoemd. Het is de Commissie echter niet duidelijk welke waarde is gehanteerd in de berekeningen van de stikstofdepositie.

De Commissie adviseert om te verduidelijken welke emissiewaarde is gebruikt voor de Passende beoordeling en hoe deze keuze is onderbouwd. Wanneer de lage emissiewaarde is gebruikt, adviseert de Commissie om te verduidelijken hoe kan worden gegarandeerd dat deze waarde wordt gerealiseerd, gegeven de veel hogere garantiewaarde van de leverancier en het ontbreken van vergelijkbare referentie installaties.

Berekening geuremissie

De geuremissie is afhankelijk van de geurvracht van de input (geurconcentratie van de mest gecombineerd met de doorzet), het rendement van de luchtbehandeling en het debiet (hoe-

veelheid lucht die door de installatie gaat) van de luchtbehandeling. Bij de geurverspreidingsberekeningen is de geuremissie van het bedrijf Rijnen in Oirschot als referentie genomen. Daarbij is voor het debiet gecorrigeerd. Maar het is niet duidelijk of de geurvracht en de geurkarakteristieken³ van de input bij van Rijnen vergelijkbaar zijn met die van Biomineralen. Zo wordt uit de stukken niet duidelijk of het bij van Rijnen ook gaat om varkensmest en in hoeverre deze installatie vergelijkbaar is met die van Biomineralen.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER:

- De emissies van de installatie te onderbouwen aan de hand van integrale massa- en waterbalansen (inclusief een stikstofbalans) en praktijkervaringen met de voorgestelde configuratie van de luchtreiniging. Geef inzicht in de worst case aan milieueffecten in de situatie dat deze (streef/) rendementen niet worden gehaald;
- Te onderbouwen welke waarde is gehanteerd als uitgangspunt voor de stikstofdepositieberekening, geef daarbij aan waarom de garantiewaarde van de leverancier afwijkt van de waarde uit de Regeling ammoniak en veehouderij. Indien nodig moeten de berekeningen voor stikstofdepositie op basis van gewijzigde inzichten worden aangepast;
- De gekozen geuremissie te onderbouwen, gelet op de geurinput en hedonische (geurkarakteristieken) waarde van het uitgangsmateriaal, de doorzet, type installatie, rendement van het luchtbehandelingssysteem en debiet. Daarbij moet ook de onzekerheidsmarge worden aangegeven die daarop van toepassing is;
- Aan te geven welke bandbreedte aan onzekerheden de gehanteerde emissies kennen en welke gevolgen dit heeft voor de effectvoorspellingen. Geef aan of op basis van gewijzigde inzichten (additionele) mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn, om het voornemen te kunnen realiseren.

2.2 Monitoring en maatregelen achter de hand.

In deze paragraaf gaat de Commissie nader in op de opzet van een monitoringssysteem en daaraan verbonden maatregelen achter de hand. Het systeem moet de emissies van lucht, geur en stikstof en effecten op de leefomgeving, van de in werking zijnde installatie, monitoren. De maatregelen kunnen worden ingezet om negatieve (niet voorspelde/onverwachte) effecten tijdens de operationele fase te voorkomen. Omdat de effectvoorspelling in het MER onzekerheden kent acht de Commissie het van belang een dergelijk systeem uit te werken en te betrekken bij de besluitvorming.

Het MER maakt niet duidelijk welke maatregelen kunnen worden getroffen op het moment dat de voorspelde emissies worden overschreden en ongewenst negatieve effecten op de leefomgeving optreden. Een dergelijke situatie kan ontstaan bij storingen (incidenteel) of bij hogere emissiewaarden van de te verwerken mest en/of het onderpresteren van de geleverde technieken (structureel). Dergelijke onzekerheden zijn inherent aan de onbekendheid met de voorgenomen activiteit en de schaal daarvan. Op basis van een monitoringssysteem kunnen de gemeente en de omgevingsdienst bepalen welke maatregelen zij nodig vinden om negatieve effecten te beperken.

³ Zoals de hedonische waarden, de (on)aangenaamheid van de geur.

Op basis van de onderbouwing van de invoergegevens en de emissies (inclusief onzekerheidsmarges en bandbreedte) (paragraaf 2.1) en de mogelijk noodzakelijke mitigerende maatregelen, adviseert de Commissie een monitoringssysteem uit te werken. Werk dit monitoringssysteem uit voor controle en metingen van emissies aan de bron, berekening van de optredende milieueffecten voor geur en luchtkwaliteit en registratie van klachten over hinder in de leefomgeving. Geef aan welke maatregelen (achter de hand) kunnen worden genomen om in de operationele fase van de installatie negatieve effecten te beperken en voorkomen.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER:

- aan te geven hoe de emissies en de milieueffecten op geur, lucht en gezondheid (voornamelijk hinder en klachten in relatie tot geur) worden gemeten en hoe klachten worden geregistreerd ten behoeve van dit monitoringssysteem;
- aan te geven welke maatregelen aanvullend beschikbaar zijn en kunnen worden ingezet op het moment dat de effecten niet overeenstemmen met de verwachting. Dit kan gaan om aanvullende luchtbehandelingstechnieken zoals die bij vergelijkbare installaties succesvol zijn ingezet, aanpassingen in de bedrijfsvoering (bijvoorbeeld verandering van type mest of aanpassen van de verwerkingscapaciteit, emissiepunt wijzigen), etc.

2.3 Natuur

De effecten van de mestverwerking voor stikstofdepositie worden beschreven in de aanvraag Natuurbeschermingswetvergunning van 11-04-2016. De Commissie merkt op dat op basis van deze informatie (onder voorbehoud van de gevraagde onderbouwing van de emissiegetallen voor ammoniak in paragraaf 2.1) het voornemen uitvoerbaar is binnen het toetsingskader van de Natuurbeschermingswet.

- De Commissie plaatst de kanttekening dat deze informatie onderdeel had moeten uitmaken van het MER en adviseert daarom deze informatie bij het besluit over de omgevingsvergunning ter inzage te leggen.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: Biomineralen B.V.

Bevoegd gezag: College van burgemeester en wethouders van Roosendaal

Besluit: vaststellen een omgevingsvergunning

Categorie Besluit m.e.r.: D18.1

Activiteit: oprichting van een fabriek voor de verwerking van mest tot mestkorrels. De installatie gaat 150.000 ton varkensmest per jaar verwerken.

Bijzonderheden: geen

Procedurele gegevens:

Aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 30 september 2016

Kennisgeving MER: 4 november 2016

Ter inzage legging MER: 4 november 2016 t/m 16 december 2016

Advies uitgebracht: 22 december 2016

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. ir. A. J. F. Brinkmann

dhr. dr. F.H. Everts

mw. ir. M.H. Fast

dhr. drs. R. Meeuwsen (secretaris)

mw. drs. J.G.M. van Rhijn (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie: <http://www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie>

Betrokken documenten:

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3154](#) in te vullen in het zoekvak.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666

e mer@eia.nl

w commissiemer.nl

